

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Emilie Štěpánkové a soudců JUDr. Věry Oravcové, Ph.D. a Mgr. Ivana Šindlera ve věci

omezeného ve svéprávnosti: M■■■■ R■■■, narozený dne ■■■■■
trvale bytem ■■■■■
fakticky bytem ■■■■■
zastoupeného opatrovníci M■■■■ R■■■
bytem ■■■■■
zastoupeného procesním opatrovníkem
advokátem Mgr. Bc. Vladimírem Novým
sídlem Žižkova 52, 301 00 Plzeň

o přenesení příslušnosti

k odvolání M■■■■ R■■■ proti usnesení Okresního soudu Plzeň – město ze dne 24. 5. 2018, č. j. 99 P 496/2011 - 399

takto:

Usnesení soudu prvního stupně se ve výroku pod bodem I zrušuje a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Okresní soud Plzeň – město přenesl svoji příslušnost na Okresní soud ve Zlíně (výrok I) a omezenému ve svéprávnosti jmenoval pro řízení o přenesení příslušnosti procesním opatrovníkem advokáta Mgr. Bc. Vladimíra Nového (výrok II). V odůvodnění napadeného usnesení konstatoval, že odvolatel je omezen ve svéprávnosti rozsudkem soudu prvního stupně ze dne 10. 4. 2018, č. j. 99 P 496/2011 – 388 a doba omezení svéprávnosti byla prodloužena na dobu 3 let od právní moci rozsudku. Současně byla jmenována opatrovníkem opatrovance na místo původního opatrovníka M■■■■ Z■■■■ manželka opatrovance M■■■■ R■■■. Soud prvního stupně aplikoval ust. § 5 z. ř. s. a ust. § 34 z. ř. s. rozhodl o přenesení příslušnosti na Okresní soud ve Zlíně, neboť výsledkem opatrovance zjistil, že má bydliště ve ■■■■■, kde žije v rodinném domě spolu se svou partnerkou (opatrovníci) a jejich třemi společnými dětmi. Ve ■■■■■ má zázemí, pracuje tam a děti tam chodí do školy. Naopak v ■■■■■ opatrovanec nebydlí, pouze zde občas přespí v bytě kamaráda. Skutečnost, že opatrovanec žije ve ■■■■■, potvrdila i jeho opatrovnice. Adresu pro doručování písemností rovněž opatrovanec určil ve ■■■■■. Z těchto důvodů pak soud prvního stupně přikročil k přenesení příslušnosti, když dovedl, že obecným soudem opatrovance je Okresní soud ve Zlíně.

Proti tomuto usnesení podal opatrovanec prostřednictvím svého procesního opatrovníka včasné odvolání a poukázal na to, že dle ust. § 5 z. ř. s. má soud nikoliv povinnost svou místní příslušnost přenést na jiný soud, ale pouze možnost, a to za předpokladu, že je to v zájmu opatrovance nebo osoby o jejíž svéprávnosti se rozhoduje. Soud prvního stupně tedy musí zkoumat, zda takové přenesení příslušnosti je skutečně v zájmu opatrovance. Tento zájem však nebyl soudem prvního stupně dostatečně zkoumán a posuzován, neboť soud prvního stupně

vycházel toliko ze zjištění aktuálního bydliště opatrovance, ale neposuzoval, zdali je toto přenesení příslušnosti z důvodu aktuálního bydliště ve [REDAKCE] skutečně v zájmu opatrovance. Opatrovanec s přenesením nesouhlasí a má za to, že je v jeho zájmu, aby nadále řízení vedl a o opatrovnictví rozhodoval Okresní soud Plzeň – město. Záležitost omezení svéprávnosti a opatrovnictví je pro něj velmi citlivá a s ohledem na to, že [REDAKCE] je malé město, nepřeje si, aby se o jeho řízení kdokoliv dozvěděl. Přenesení příslušnosti k Okresnímu soudu ve Zlíně bude mít negativní vliv na stav omezeného ve svéprávnosti. Místo svého trvalého bydliště má stále v [REDAKCE] a nemá v úmyslu na tom nic měnit, naopak se zde opakovaně zdržuje a bude zdržovat i nadále. Navrhl provedení důkazu výsledkem opatrovance a současně navrhl, aby odvolací soud napadené usnesení změnil a rozhodl tak, že místně příslušným soudem je Okresní soud Plzeň – město. V doplnění svého odvolání pak poukázal opatrovanec na důvody, pro které nemá být přenesena příslušnost na Okresní soud ve Zlíně a doložil tyto důvody lékařskou zprávou ze dne 13. 6. 2018.

Odvolací soud přihlédl k obsahu spisu i k odvolání opatrovance a dospěl k závěru, že prozatím nejsou dány podmínky pro změnu či potvrzení napadeného rozsudku. K tomu nemusel nařizovat jednání dle ust. § 214 odst. 2 písm. d) o. s. ř., neboť rozhodnutí soudu prvního stupně není přezkoumatelné pro nedostatek důvodů (§ 219a odst. 1 písm. b) o. s. ř.).

Podle § 5 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen z. ř. s.), změní-li se v řízení ve věcech opatrovnických okolnosti, podle nichž se posuzuje příslušnost, může příslušný soud přenést svoji příslušnost na jiný soud, je-li to v zájmu opatrovance.

Podle § 34 z. ř. s. pro řízení je příslušný obecný soud toho, o jehož svéprávnosti se rozhoduje.

Soud prvního stupně volil správná procesní ustanovení pro posouzení příslušnosti k vedení tohoto řízení, když vycházel mimo jiné i z ust. § 85 odst. 1 o. s. ř., který ve spojení s ust. § 1 odst. 3 z. ř. s. stanoví, že obecným soudem fyzické osoby je okresní soud, v jehož obvodu má bydliště, a nemá-li bydliště, okresní soud, v jehož obvodu se zdržuje. Podle § 80 odst. 1 o. z. má člověk bydliště v místě, kde se zdržuje s úmyslem žít tam s výhradou změny okolností trvale. Odvolací soud však postrádá ze strany soudu prvního stupně hodnocení další podmínky, která je významná pro přenesení působnosti, a sice zda přenesení příslušnosti na soud dle faktického pobytu opatrovance je či není v jeho zájmu. Odvolací soud se v tomto ohledu ztotožnil s názorem odvolatele, že ust. § 5 z. ř. s. nezakládá soudu povinnost k přenesení příslušnosti, ale právě pouze možnost přenést příslušnost na soud faktického pobytu opatrovance, avšak vždy za splnění podmínky, že takovýto procesní postup je v zájmu opatrovance. Jak již bylo řečeno, tímto kritériem se soud prvního stupně dosud nezabýval, a proto odvolacímu nezbylo než napadené usnesení ve výroku I zrušit a věc vrátit v tomto rozsahu soudu prvního stupně. V novém řízení soud prvního stupně vyhodnotí tuto podmínku, přičemž přihlédně k samotnému názoru opatrovance i k doložené lékařské zprávě, která naznačuje, že případné přenesení příslušnosti na Okresní soud ve Zlíně může mít ze zdravotních důvodů negativní dopad na opatrovance, resp. je pro něj rizikové. Soud prvního stupně však musí tyto podklady brát v úvahu a vyvodit z nich odpovídající závěry tak, aby v případě dalšího přezkumu ze strany odvolacího soudu byla zachována dvouinstančnost soudního rozhodování.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Plzeň 30. 7. 2018

JUDr. Emilie Štěpánková v. r.
předsedkyně senátu